

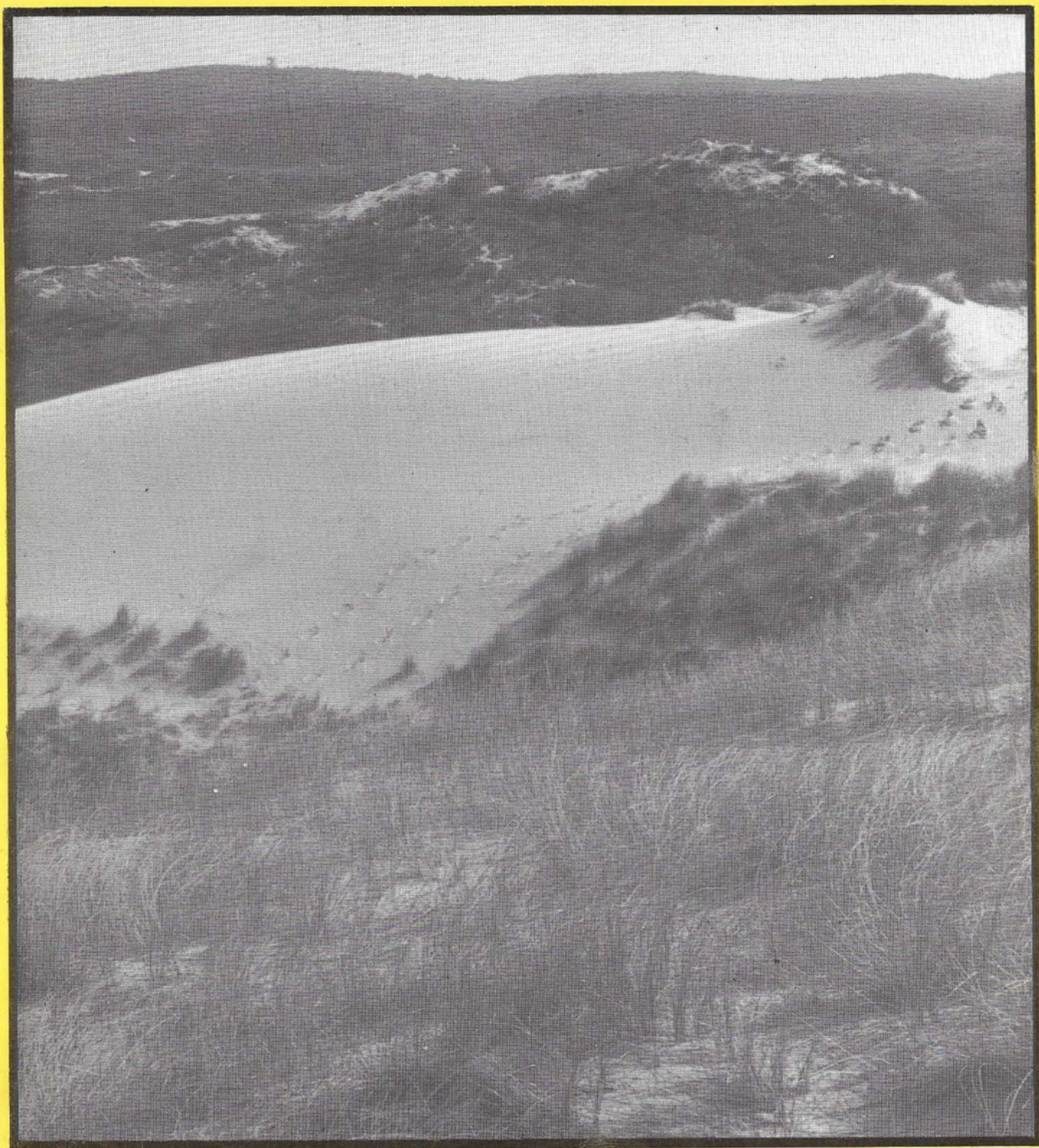
kwartaalblad stichting duinbehoud

duin

Al 26-6-'84

1984 nr.2

losse nummers f 3,50

- ★ **THEMA: SCHOUWEN**
- ★ **Bladluizen**
- ★ **Schotse duinen**
- ★ **Races Zandvoort**

De binnenduinen van Schouwen en de waterhuishouding

Tot 1877, toen het stoomgemaal in de polder Schouwen in gebruik werd genomen, waren de binnenduinen daar zeer nat. De oorzaken hiervan waren het uitzakken van grondwater uit de aanliggende duinen en het hoge waterpeil in de achterliggende polder. Afwateren via deze polders werd, tot 1863, daarom zelfs ongewenst geacht en moest geschieden via duinbeekjes en via het Watergat naar het strand. Hierna werden de binnenduinen via een waterleiding af op de polder

door LEX SCHELVIS*

Dankzij de komst van het stoomgemaal (alsook door waterwinning in de hoge duinen en door aanplant van dennenbos) daalde het peil in de polder, waardoor akkerbouw mogelijk werd. De bemaling zorgde echter ook voor een verdere verdroging van de binnenduinen, zodat de omstandigheden hier gunstig werden voor het ontwikkelen van fruitteelt.

Daarvoor was het noodzakelijk de afvoer van zoetwater uit de duinen naar de polders in het groeiseizoen enigszins te beperken, dit om verdrogingsverschijnselen te voorkomen. Hiertoe werd o.a. een aantal stuwen geplaatst. Een gunstig bijeffect van dit bufferen was het vochtig blijven van lage delen van de daar aanwezige vroongronden met als resultaat een vegetatie van o.a. Harlekijnorchis, Vlozegge, Parnassia en Moeraswespenorchis.

De ruilverkaveling na de ramp van 1953 betekende het einde van de fruitteelt. De stuwen verdwenen en de waterafvoer werd "verbeterd" door watergangen van de binnenduinen naar de polder te verbreden en door verlaging van het polderpeil. Het gevolg was een verdere uitdroging van de binnenduinen.

Het bijzondere van deze maatregelen is eigenlijk, dat ze zo nutteloos waren. Het uitzakken van wat meer zoet water naar de polder gedurende het groeiseizoen had de akkerbouw alleen maar ten goede kunnen komen.

De fruittelers richtten protesten tegen de uitdroging aan de in de hoge duinen opererende waterleidingmaatschappij. Natuurlijk

had die ook invloed op het waterpeil, omdat er minder water van de hoge duinen naar de binnenduinen vloeide. Het ware echter beter geweest, wanneer de telers zich bij het waterschap hadden beklagd. Dat was immers verantwoordelijk voor de "verbeterde" afwatering. Uit verslagen van raadsvergaderingen van Westerschouwen in 1970 blijkt, dat dit nog steeds niet voldoende beseft werd. En toch spreken de cijfers voor zich. In 1980 werd door de gemalen in de

Westhoek 1.000.000 m³ water aan de binnenduinen onttrokken. Dit betekende een plaatselijke verlaging van de grondwaterstand in de binnenduinen met een meter of meer.

Om de fruittelers schadeloos te stellen, gaf de gemeente toestemming recreatievoorzieningen in de binnenduinen te plaatsen. De schadelijke gevolgen hiervan zijn welbekend. Zonder de schuld geheel bij de ontwatering te willen leggen, kan gesteld worden, dat alle ingrepen in de waterhuishouding de recreatie hebben bevorderd en versterkt. Het provinciale onderzoek naar de grondwatersituatie kwam hier dus te laat.

*Dit artikel is een bewerking van het artikel "Boomgaarden of campings in de binnenduinen van Schouwen" van John Beijersbergen en Frans Beekman, verschenen in Sterna 1983(4):114-117.

Waterienk langs Jonge Jan Boeijesweg

LAATSTE NIEUWS

ROTTERDAMS WATER VOOR WESTLAND

MONSTER - Het Rotterdamse en het Westlandse waterleidingbedrijf hebben op 6 juni jl. een kontrakt getekend over de levering van Rotterdams water voor de Westlandse tuinders. Deze zullen bij overschakeling van grond- op substraatteelt méér water nodig hebben met een laag zoutgehalte, naar verwachting zelfs 22 miljoen m³/j. in 2010. Door deze overeenkomst, die een investering vergt van f 36 miljoen, wordt de waterprijs voor de tuinders 28 cent per kuub lager dan met Westlands duinwater!

De Stichting Duinbehoud is zeer verheugd over deze overeenkomst, omdat daarmee verdere uitbreiding van de waterwinning in de Westlandse duinen overbodig wordt. De jarenlange strijd tegen de uitbreiding van 3 naar 20 miljoen m³/j. lijkt hiermede tot een bevredigend einde te zijn gekomen.

ALBERT SALMAN